

Od tedna do tedna

SLOVAKI SO SE STREZNILI

Pravijo, da ima celo največje to tudi kako dobro stran, in da to resnica, pokazuje slučaj češkoslovaške. Slovaki so skoro dneva, ko je bila ustanovljena nova republika godrnjali proti vladi v Pragi in zlasti v prvih letih dvigali velik hrusec avtonomijo. Pozabili so na slovesne, katere so imeli, ko si Slovaki brisali čevlje ob Slovačiji ter s svojo agitacijo dajali tudi zunanji sovražnikom republike. Prišlo je tako da so Slovaki namene ter navaja "zati- nje Slovakov" kot dokaz, ka- slaba in krivična je praška vlada z narodi, ki živijo v mejah republike.

Zdaj je vse to spremenjeno. Zelo najbolj zagrizeni klerikalni slovaški avtonomisti so se streznili in slovesno izjavljajo, da bodo zajedno s Čehi branili skupno domovino, ako Hitler izpolni svojo grožnjo in jo napade. Tako se poroča iz Evrope in izjavljajo tudi Slovaki v Ameriki, ki so dozdej skoro brez izjeme navdušeno udrihali po Pragi in histerično zagovarjali avtonomijo.

Nesloga je tisti bič, ki že od nekdanj tepe slovske narode. Skrajni čas je že, da spoznaja na svoj greh. Ako jih kriza, ka- tero je izzval Hitler s svojim divjanjem, tega nauči, bo to zanje pridobitev neprecenljive vrednosti.

NEGREČNI MUSSOLINI

Če kdo na svetu trpi peklske nemuke zadnje dni, je to Benito Mussolini, ki je svoj čas prezirljivo gledal na Hitlerja kot na prifrknjenega klateviteza, ki bi rad na račun njegovih naukov postal slaven. Kako mne- je imel Mussolini o svojem nem- kem epigonu, je dovolj jasno pokazal pred nekaj leti s prezir- livim sprejemom, ki ga mu je pridelil, ko je Hitler prišel v Italijo, da vidi svojega vzornika na lastne uči in da črpa novega znanja in pobude direktno iz njegovih ust. Od tedaj pa je uče- nec daleč prekosil mojstra. Od- tod Mussolinijeva strašna di- lema.

Izgleda kot da Mussolini nima niti trenutka miru. Mož divja iz kraja v kraj kot da ga prega- njajo coprnice, in iz njegovih ust vse vsipa nepretrgana ploha go- vorov, ki so sicer zelo "junaški" po vsebini, katerih pravi smisel na bi se dalo stisniti v par besed: "Hej, ljudje božji, jaz sem tudi tukaj!"

BREZPOSLSNI STOJE ZA ROOSEVELTOM

Na narodni konvenciji Work- ers Alliance, ki se je vršila te dni v Clevelandu, s 400 delegati iz vseh delov dežele, je bila spreje- ta resolucija, v kateri se poziv- lja predsednika Roosevelta, da tretjič kandidira za predsedni- ka. Organizacija brezposelnih delavcev ga je zagotovila, da bo vneto delovala za njegovo po- novno izvolitev.

ŽELEZNIČARJI GLASOVALI ZA STAVKO

Organizacije železničarjev so pred nekaj dnevi odglasovale za stavko proti nameravanemu znižanju, katerega so odredile železniške družbe. Z ozirom na to bo predsednik Roosevelt ime- noval poseben odbor, ki bo v te- ku 30 dni podal svoja priporočila za izravnanje spora. Vsled te- ga bo stavka, ki je določena za 1. oktobra, brez dvoma odgode- na.

NAPREDEK

PROGRESS

VOLUME III.

Cleveland, Ohio, September 28th, 1938

Official Organ of The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo Slovenske Svobodom- selne Podporne Zveze

NUMBER 113

RAZUM NAJ GOVORI, DOKLER SE NI PRE- POZNO, APELIRA ROOSEVELT NA EVROPO

Bivši francoski premier in vodja francoske socialistične stranke Leon Blum je v teku minulega tedna potom podpisanih člankov v or- ganu soc. stranke "La Populaire" dvakrat zaporedoma nujno pozviljal predsednika Roosevelta, da zastavi moralni vpliv Zedinjenih držav v interesu miru. Slični apel na Roosevelta je objavil tudi neki kanadski list. V ponedeljek 26. septembra je Roosevelt naslovil na Hitlerja in na predsednika Beneša apel za mir, ki je bil istočasno brzojavljen angleški in francoski vladi. Apel se glasi:

"Zgradba miru na evropskem kontinentu, ako ne po vsem ostalem svetu, je v neposredni nevarnosti. Posledice njegove zlomitve so ne- preračunljive. Ako izbruhnje sovražnost, bo izgubljenih na milijone življenj mož, žena in otrok v prizadetih deželah pod okolščinami nez- lasnih grozot.

"Ekonomski sistem sleherne dežele, ki bi bila potegnjena v vojno, bo zdrobljen. Socialna stavba sleherne prizadete dežele utegne biti do- tal porušena.

"Zedinjene države nimajo nobenih političnih zapletljev. Ujete so v mreži sovražstva. Njih civilizacija sestoji iz vseh elementov Evrope.

"Najvišja želja ameriškega ljudstva je živeti v miru. Toda v sluča- ju splošne vojne stoji pred dejstvom, da v neki meri noben narod ne bi mogel uiti posledicam take svetovne katastrofe.

Tradicija Zedinjenih držav je od nekdaj bila, pospeševati izravnavo mednarodnih sporov potom mirnih sredstev. Prepričan sem, da vsi narodi, nad katerimi visi grožnja vojne, danes molijo, da naj bi se mir naredil pred vojno namesto po vojni.

"Imperativno je, da se ljudstva vsepovsod spominjajo, da se je sleherni civiliziran narod na svetu prostovoljno obvezal sprejeti slo- vesne obljave Kellogg-Briandovega pakta iz leta 1932, da hočejo spo- re reševati le na miren način. Poleg tega je večina narodov odobrila druge veljavne pogodbe, ki jim nalagajo obljavo za ohranitev miru. Dalje — vse dežele imajo danes na razpolago za mirno poravnavo poteskoč, ki utegnejo nastati, pogodbe za arbitracijo in konklacijo, katere so one same podpisale.

"Brez ozira na to, kakšna so nesoglasja v prizadetih sporih in ka- ko težavna utegne biti njih mirna izravnava, pa sem prepričan, da ni noben problem tako težak ali tako nujen, da bi se ga ne moglo pravi-čno rešiti, ako se poslužat razuma namesto sile.

"Tekom sedanje krize ljudstvo in vlada Zedinjenih držav resno upata, da pogajanja za izravnavo spora, ki je nastal v Evropi, pridejo do uspešnega zaključka. Toliko časa, dokler se pogajanja nadaljujejo, bo ostala nada, da bosta razum in duh pravičnosti zmagala in da svet na tak način uide blaznosti nove vojne.

"V imenu 130 milijonov ljudstva Zedinjenih držav ameriških in zavoljo človeštva vsepovsod, najresneje apeliram na vas, da ne prelomi- te pogajanj, stremeti po mirni, pravični in konstruktivni poravna- vi vprašanj, ki so v sporu.

"Resno ponavljam, da toliko časa, dokler se pogajanja nadalju- jejo, se nesoglasja more izravnati. Čim se enkrat prelomijo, izgine razum in govori samo še sila.

"In sila ne prinaša nobene rešitve za bodoči dobrobit človeštva."

Koledar prireditiv SSPZ

NEDELJA, 9. OKTOBRA. — Proslava 30-letnice SSPZ z odes- skim programom Skupnih dru- štev v CLEVELANDU v S. N. Domu na St. Clair Ave.

Sobota, 15. oktobra. — Jesen- ski ples društva Victorians, CHICAGO, ILL., v Marshall Square dvorani, 3115 W. Cer- mank Rd.

NEDELJA, 16. oktobra. — Plesna veselica Vrta št. 103 (Kingsfers) WHITE VALLEY, PA., v Slovenski dvorani.

SOBOTA, 22. oktobra. — Ples- na veselica v proslavo 25-letnice društva št. 117, EVELETH, MINN., v Slovenski dvorani.

SOBOTA, 22. OKTOBRA. — Proslava 25-letnice društva št. 117, EVELETH, MINN., v dvo- rani SNPJ.

SOBOTA, 29. oktobra. — Dru- štvo št. 1 SSPZ, CHICAGO, ILL., proslavi 30-letnico društva in Zveze z banketom v Bergerje- vi dvorani na So. Lawndale Ave.

VREMENSKA KA- TASTROFA

Eden največjih orkanov v zgo- dovini te dežele je prošli teden zadel države ob severovzhodni obali Atlantskega oceana. V strašnem neurju je izgubilo živ- ljenje okrog 500 oseb in velikan- ska je seveda tudi materialna škoda. Najhuje je bila udarja- na država Rhode Island, kjer je bilo ugotovljenih že 217 smrtnih slučajev, za njo pa sledijo Mas- sachusetts, Connecticut, New York, New Hampshire, New Jer- sey in Vermont. Oblasti so prihi- tele nesrečnemu prebivalstvu na pomoč, obenem pa so poduzele korake, da se prepreči razširje- nje bolezenskih epidemij.

POMEN ŽLEZ V TELESU

Piše dr. F. J. ARCH, vrhovni zdravnik SSPZ

Žleze, ali kot se v angleščini imenujejo: glands, vršijo izred- no važne funkcije v človeškem telesu. V glavnem so žleze dveh vrst. Ene vrste žleze imajo od- vajalne cevke ali kanale, po ka- terih pošiljajo svoje izločke k raznim telesnim funkcijam. Ena- takih na primer je žleza slinav- ka (salivary gland), ki pošilja po posebni cevki slino v usta. Druge vrste žleze, pa nimajo ni- kakih odvodnih cevk ali kanalov. Druge vrste žleze, zato jih imenujejo ductless glands. Te žleze so v direktni zvezi z mnogimi malimi krvnimi žilicami in odda- jajo svoje izločke krvnemu ob- toku telesa direktno, brez pomo- či posebnih cevk ali kanalov.

Te zadnje imenovane žleze se tudi imenujejo endocrine glands, kar pomenja žleze notra- njih izločevanj, kajti te žleze od- dajajo svoje produkte naravn- no krvnemu obtoku. Snovi, ka- tere te žleze izločujejo, imenuje- mo hormone. Označba izhaja iz grščine in pomeni "razburjati." V resnici ti hormoni lahko zvišajo ali pa znižajo telesno aktiv- nost, tako da je v širokem pome- nu izraz hormon prešel svojo prvotno obliko označanja.

Vsaka teh žlez brez odvajal- nih cevk predstavlja majhen, toda izredno kompliciran labora- torij, iz katerega izhajajo šte- vilni hormoni, ki uravnavaajo, spreminjajo in kontrolirajo ve- čino naših telesnih funkcij. Med žleze, o katerih je znano, da pro- ducirajo hormone, ki povročajo mnoge spremembe v telesu, spa- dajo: pituitarna žleza v vnožju možgan; tiroidna žleza v spod- njem delu vratu; adrenalni žle- zi, ki pokrivata vrh obeh ledvic; paratiroidna žleza, sestojča iz štirih ali več malih žlez, naha- jajoča s takoj za tiraoidno žlezo; trebušna slinavka, žledec in črevesje; moške in ženske spol- ne žleze; thymus-žleza tik pod prsno kostjo.

Za žleze brez odvoda vlada zadnje čase veliko zanimanje, povzročeno po pionirskem delu znanstvenikov v Ameriki in Ev- ropi. Tem znanstvenikom se je posrečilo identificirati in pro- ducirati ženske spolne hormone. Posledica je bila, da se razni la- boratoriji širom sveta s poveča- no vnemo bavijo s proučeva- njem teh kemičnih regulatorjev naših teles. Gotovo žleze odloče- ju spol nerojenega deteta. Žleze kontrolirajo rast in razvoj tele- sa tekom otroških let. Žleze so izredno važne z ozirom na teles- no težo in na razvoj telesne oblike. Vsled tega, kar smo men- talno, čustveno in fizično, izhaja v veliki meri od aktivnosti žlez, imenovanih ductless glands.

LEGIJA PROTI MOBILIZIRA- NJU BOGASTVA

Na konvenciji Ameriške legi- je v Los Angelesu, ki se je zak-ljučila prošli teden, je bila po- viharni debati poražena resolu- cija, ki je predlagala, da v slu- čaju nove vojne bi vlada morala uvesti ne le konskripcijo ljudi, temveč tudi bogastva, z drugimi besedami, da bi se preprečilo do- bičkarstvo na račun vojne.

Ali bo norec v Berlinu zažgal svet?

V soboto ima pasti usodna odločitev. Izgleda, da je nova izzivalna samopašnost Hitlerja strezila celo Chamberlaina. Čehi so pripravljene na vse

Zadnji teden smo zapisali, da se bo od vsega sveta zapušena Češkoslovaška najbrže podala pod grožnjo Hitlerjeve nasilno- sti, podprte od izdajstva v Lon- donu in Parizu. In to se je res zgodilo. Vsaj formalno in na zu- naj. V sredo je praška vlada na- znanila, da vspričo "nevdržnega pritiska" Velike Britanije in Francije ne more storiti drugega- kot ukloniti se sili in pristati na razkosanje republike.

Izjava, ki jo je češkoslovaška vlada ob tej priliki naslovila na ljudstvo, je patetičen dokument. Naj citiramo nekaj značilnih stavkov: "Po dvajsetih letih miru smo se znašli pred silno krizo, ka- tere vir je v dinamičnih političnih silah izven naših meja. Stali smo pred položajem, v katerem bi morali postaviti svojo silo proti mnogo močnejši sili nasprot- nika, ki stoji pred nami. Zana- šali smo se na pomoč naših prijateljev, toda ko je bila proti nam naperjena grožnja sile, je postalo jasno, da je postala ev- ropška kriza tako resna, da so nam naši prijatelji svetovali, da si kupimo svobodo in mir z žrt- vami, kajti oni nam ne morejo pomagati.

"Bili smo docela zapušeni in sami."

"Mi smo želeli sugestirati iz- ravnavo spora potom arbitraci- je, toda sugestija je bila od dru- gih zavrnjena. Anglija in Fran- cija, dve demokraciji, sta nas obvestili, da rešitev potom arbi- tracije ne more rešiti spora, in da nam v slučaju napada od strani Nemčije nista v stanu po- magati. Ker je bila Rusija pri volji priti nam na pomoč le pod pogojem, da Francija to prva stori in šele potem, ko bi Liga narodov odločila, da je bila Češ- koslovaška napadena in da je bila Nemčija napadalka, smo stali pred grožnjo vojne, ki je ogrožala ne le državo, temveč tudi naše zavezniške narode. . . Ničesar nam ni preostalo, kajti bili smo sami. . . Mi bomo brani- li svobodo, samostojnost in ne- odvisnost pod novimi razmera- mi, ojačeni po ljubezni ljudstva, ki pripada naši državi. . .

"Mi poudarjamo, da ta odgo- vor naše vlade na predloge brit- ske in angleške vlade ne bo v no- benem pogledi spremenil legal- nega staleža države, in da naš odgovor edinole uvaja pogaja- nja za ureditev tega problema. "Kmetje, delavci, industrijal- ci, delodajalci in vojniki, ostani- te na svojih mestih in vršite svo- jo dolžnost. Pomnite, da ne mo- rete storiti ničesar z nasiljem ali demonstracijami na ulicah. S ta- kimi akcijami bi le škodovali državi, ki potrebuje edinstva, vzdržnosti in moči, da se obvaru- je pred nevarnostmi. . . Ne iz- gubite poguma. Ostanite trdni v vaši veri v republiko."

Gen. Syrovoy načeljuje novi češki vladi

Na praških ulicah so se odi- gravali pretresljivi prizori, ko

HITLER SE VEDNO GROZI Z VOJNO

V ponedeljek zvečer (popoldne v Ameriki), že potem, ko je bila Nemčija posvarjena iz Londona, da bodo Anglija, Francija in Ru- sija združeno nastopile v obrambo Češkoslovaške, ako ne pristane na pogajanja, je imel Hitler radijski govor, v katerem je iznova grozil, da ako Čehi do sobote ne zapuste sudetskih krajev, jih bo Nemčija vzel z orožjem. Hitler-jev govor je bil oddajen tudi v Ameriki in šlišlo ga je na miljo- ne ljudi tukaj.

Hitler je v govoru kot obseden besenel proti dr. Benešu, predse- dniku Češkoslovaške, ga nazival lažnjivca, ki je v Versaillesu "po- tegnil" zavezniške diplomate, da so mu verjeli, da obstoji nekaj ta- kega kot češkoslovaški narod, ka- pa da je laž. Delal je poklone Pol- jakom in Marjarom in izjavil, da je Nemčija nezdržljivo zvezana z Italijo, s katero nima nobenega spora, akoravno je tam četrt mi- lijona Nemcev, kajti obe deželi imata "isto ideologijo." Blebetal o "preganjanju" Nemcev v Češko- slovaški, o katerem razen nacije- vih ničesar ne ve, potem pa je obljubil, da kadar Nemčija dobi Sudete, potem ne bo od nikogar v Evropi ničesar več zahtevala. (Kaj je Hitler pisal v knjigi "Mein Kampf," ki je nacistično "sveto pi- smo," proti Rusiji, Franciji in dru- gim državam, bodisi, da v njih prebiva kaj Nemcev ali nič, na to naj bi svet za enkrat pozabil!) In- direktno pa je nacistični vodja za- žgal Veliki Britaniji, dasiravno je v istem govoru rekel, da je Chamberlainu hvaležen za njegov trud, češ, da Nemčija ni zadovolj- na s pogodbo, glasom katere ima biti nemška sila na morju omeje- na na 35 odstotkov angleške sile. Ampak kar se tiče armade na kop- nem in v zraku, je rekel Hitler, ima Nemčija danes oboroženo si- lo, kakršne svet še ni videl. Roose- veltovega apela za mir, ki ga je Hitler prejel isti dan zjutraj, ni v govoru niti z eno besedo omenil.

Nekaj ur po Hitlerjevem izzival- nem govoru je prišla iz Londona vest, da je Chamberlain obvestil Nemčijo, da jamči izvedbo angle- sko-francoskega načrta glede su- detskih pokrajin, ako Nemčija pri- stane na "izravnavo potom pogaj- janj in ne potom sile." Iz prage pa se poroča, da je Čehi zakrbelo da se Anglija in Francija morda zopet podata ter pritisneta nanje, da sprejmejo ultimatum, ki pre- mine v soboto. Češka vlada je že v ponedeljek formalno odgovorila, da Hitlerjem "memorandum" za brezpogojen umik iz spornega o- zemlja ni "sprejemljiv."

Češka, Anglija in Francija so se Rooseveltu uradno zahvalile za apel v interesu miru, medtem ko je Hitler odgovoril, da Nemčija ne ogroža miru in da bi bil Roosevelt torej moral tozadevno apelirati le na predsednika Beneša.

se je razširila vest, da je vlada kapitulirala pod strahovitim pritiskom svojih "prijateljev" v Londonu in Parizu. Ljudje se so vsuli iz hiš, trgovin, delavnic in tovarn in v svetem ogorčenju za- htevali, da jim vlada da orožje, da bodo mogli braniti izdano re- publiko. Mnogi so jokali.

Litvinov žigosa politiko An- glije in Francije

Na dan, ko se je Češka ukloni- la zunanjemu pritisku je sovjet- ski minister zunanjih zadev Maksim Litvinov v pomembnem govoru pred zbornico Lige narod- ov v Ženevi odkril, da je Rusija obvestila v Francijo in Češko- slovaško, da je pripravljena iti v boj za Čeha, ako je Francija pripravljena izpolniti svojo obli- gacijo, da pa so njene besede v Parizu naletele na gluha ušesa. Namesto tega je Francija raje sledila britski politiki popušča- nja pred fašističnimi diktatu- rami, je dejal Litvinov, ter s tem zopet ojačila blok napadalcev, Nemčijo, Italijo in Japonsko.

Litvinov je v svojem govoru naglasil, da sta London in Pariz s svojim postopanjem kršili ta- ko pakt Lige narodov kot tudi Kellogg-Briandov mirovni pakt. "Dajati bonuse rožljavecem s sabljami," je rekel Litvinov, "z drugi besedami—dajati nagrade in potuho napadalnim super- imperijalistom—to se ne pravi delati v duhu Kellogg- Briand- vega pakta. Sovjetska vlada je ponosna na dejstvo, da nima no- benega opravka s tako politiko in da je dosledno zastopala principe, katere sem omenil in za katere se je izrekel skoro sle- herni narod na svetu. Niti nima sovjetska vlada namena zapusti- ti jih v bodoče, kajti prepričana je, da vspričo takih razmer kot jih imamo danes, je drugače prava mednarodna pravičnost nemogoča. Ona pozivlja druge vlade, da se istotako vrnejo k svoji nalogi."

Nova odločnost prešinila Češkoslovaško

Moralično razpoloženje češke- ga naroda, ki je bil za kratek čas pod udarcem izdaje v Londonu in Parizu kot omamljen, se je po nastopu nove vlade hitro izbolj- šalo in prešinila ga je zopet vera in odločnost. Naciji v sudetskih pokrajinah, ki so prejšnji dan prišli na ulice z orožjem in ro- kah, razobesili svastike in izga- njali češke orožnike, carinske uradnike in druge funkcionarje, so bili neprijetno preseneče- ni, ko so v mesta pridrdrali češki tanki in je vojštvo zasedlo vse kraje prav do nemške meje. Na tisoče oboroženih nacističnih prostovoljcev je moralo bežati pre- ko meje v Nemčijo.

V teku nekaj ur je bila mobi- lizirana vsa češkoslovaška voj- ska; pod orožje je bilo poklica- nih nič manj kot dva milijona mož. Če je Hitler mislil, da mu izgredi in civilna vojna v sudet- skih krajih dajo izgovor za po- šiljatev vojaštva preko meje, mu je gen. Syrovoy temeljito pre- križal račune.

Chamberlain zopet s klobu- kom v roki pri Hitlerju

Chamberlain je pretekli četr- tek zopet odletel v Nemčijo, kjer se je v Godesbergu ob Reni sestal s Hitlerjem, v upanju, da se z (Dalje na 3. strani)

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMIS-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnitva:

NAPREDEK 6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.
Telephone: HENDERSON 5311

VOLUME III. NUMBER 113

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

IZDAJSTVO DEMOKRACIJE

"Ministrski predsednik Velike Britanije in premijer Fran-
cije sta naznanila svetu, da sta se odločila vreči zadnjo demokra-
tično republiko vzhodno od Rene v nacijsko žrelo, da prepričata,
da bi morda velika nacijska armada ne vdrla v njih lastni teritorij,
predvsem pa, da bi odvrnila grozeči nacijski napad iz zraka."

Tako tolmači kapitulacijo Chamberlaina in Daladierja pred
Hitlerjem prominentna ameriška časnikarka Dorothy Thompson,
ki je bila pred prihodom Hitlerja na vladno krmilo zastopnica
ameriških časopisov v Nemčiji in je morala od tam, ker je v svet
poročala resnico o Hitlerizmu. Miss Thompson trpko obsoja iz-
dajstvo, izvršeno nad češkoslovaško republiko, obenem pa opo-
zarja na neizogibne posledice sramotne kapitulacije za Evropo in
ves ostali svet. V tozadnem članku pravi:

"S tem je Francija zlomila slovesno dano obljubo, katera je
bila tekem zadnjih tednov ponovno naglašana. S tem se je Velika
Britanija odrgala od republike, pri katere gradnji je bila eden
izmed prvih arhitektov.

"Ampak to še ni najhujša stran tega, kar se je zgodilo. An-
glija je bila v stanu prav od začetka držati roke proč od cele za-
deve. Mogla bi se bila molče odločiti, da hoče biti izolirana od
problemov Evrope vzhodno od Rene. Lahko bi bila pustila zadevo
v rokah svoje zaveznice Francije ter pustila Francijo, ki je bila
definitivno obvezana, da ona podvzame prve korake ter nato pri-
stala pri rezultatih.

"Namesto tega pa je Velika Britanija prevzela vodstvo in
poslala Runcimanovo komisijo v češkoslovaško.

"Lord Runciman je pregovoril češkoslovaško vladu, da je pri-
stala na koncesije manjšinskim skupinam, ki so demoralizirale
vlado in resno oslabile položaj države. Čehi so napravili one kon-
cesije—sprejeli so vse zahteve, razen ene—za namenom, da zad-
voljijo Hitlerja in ohranijo mir v Evropi. Pripravljeni so bili celo
na nadaljnja pogajanja, dokler jim ni Henlein z nemške zem-
lje poslal ultimatum.

"Vse koncesije so bile narejene, da se pokaže dobro voljo
napram Veliki Britaniji in da bi zaveznicam češkoslovaške ne
bilo treba iti v vojno za njeno rešitev.

"Hitler, to se pravi: glavar države, ki ni imela s sporom no-
bene direktne zveze, je ta britska priporočila zavrnil. In sedaj, je
Velika Britanija vzela ultimatum v svoje roke, ne da bi prej sploh
vprašala češkoslovaško, in njena zaveznica Francija je Veliki
Britaniji to dopustila in je z njo celo sodelovala.

"In Velika Britanija in Francija sta v imenu češkoslovaške,
akoravno nista bili nikdar poverjeni za to, ultimatum sprejeli.

"S tem izginja zadnja sled zakona v Evropi, zadnja trohica
prestija Velike Britanije ali Francije, zadnji up, da je še kako
stvar mogoče rešiti s pogajanjem, kompromisom, pogodbo, zaka-
nom ali sploh na kateri koli način, razen z brutalno silo.

"In s tem gre zadnja trohica spoštovanja za ono, kar se imu-
nuje "demokracija," kar pa je očitno že tako globoko degeneri-
rano, da ne ostane drugaga kot vlada oseb v okviru takozvanih
demokratskih veselil.

"Francija in Britanija češkoslovaške nista le dezertirali,
temveč že naprej sta oslabili njeno lastno obrambo; navajali sta
jo k odlašanju; izpodkopali sta oblast njenih voditeljev doma—
kajti kateri Čeh more danes verjeti, da sta Beneš in Hodža ravnala
pametno, ko sta zaupala v dobro voljo in poštene namene
Francije in Britanije?"

"In sedaj sta končno zlomili celo njeno moralno obrambo!
Postavili sta jo v pozicijo, v kateri se bo po mišljenju sto tisoče-
rih ljudi, katerim je o češkoslovaški in centralni Evropi malo ali
nič znanega, njo, in ne Nemčijo, smatralo za izzivalko.

"Nista le izvršili atentata nanjo, temveč umazali sta tudi
njen značaj!"

"Ampak to ni vse, niti ni v končni analizi najbolj važno.

"Velika Britanija in Francija sta se s svojo akcijo pridru-
žili Hitlerjevimi rasnim teorijam, in nastopili proti pojmu narod-
ne suverenosti, za katero je Britanija dosledno stala in za katero
mora stati, ako hoče sploh živeti.

"Implikacije tega so grozovite. V prvi vrsti, Hitlerjeva dok-
trina grozi z razkrojem sleherni mali državi, kjer obstoji kako
nemško prebivalstvo, ali katera koli plemenska manjšina—Švica,
Belgija, Danska, Poljska; dalje Romunija in Jugoslavija.

"In kaj pa britski in francoski imperij? Doktrina, ki jo An-
gličji aplicirajo v češkoslovaški, bo zaplamljela v Arabiji in Maro-
ku in širom kolonij obeh imperijev!"

"Ravno sistem, čemur je Britanija skušala zajeziti pot—
grozovita ideološka vojna z vsemi pritliklavimi civilnih bojev in
revolucij—so sedaj zavornice na široko odprte! Edina stvar, ki
bi bila mogla preprečiti grozoviti konflikt med fašizmom in komu-
nizmom v notranjosti vseh dežel, je bila nedvomna čast, vpliv,
modrost in pogum velikih demokracij. Toda velike demokracije
niso danes v očeh preprostega ljudstva širom sveta absolutno nič
vredne.

"Ako bo mogoče zaustaviti notranji propad Francije, bo to
pravi čudež.

"Ampak tudi mi v Ameriki ne ubežimo posledicam tega, kar
se je zgodilo v Evropi.

"Zedinjene države so danes popolnoma izolirane. Toda on-
stran njihovih južnih meja dviga glavo fašizem in ta fašizem,
silno ojačen po tej zmagi, bo postal od dne do dne bolj izzivalen.
Na celi črti zmagovit evropski fašizem, ali civilna borba za pre-
moč med ideologijami v Evropi, bo odjeknila tudi med nami."

ZAPISNIK POLLETNE SEJE GLAVNE- GA ODBORA SSPZ

vršče se dne 31. avgusta in 1. in 2. septembra, 1938, v
Bridgeville, Penna.

(Nadaljevanje iz zadnje izdaje)

Preide se na mladinske kulturne festivale. Br. Vrhovnik pri-
poroča, da se imenuje odbor treh članov, ki naj bi proučeval na-
črte za obdržavanje narodnega kulturnega festivala v letu 1940,
ko se bo vršila 10. redna konvencija SSPZ v Clevelandu. Med tem
časom pa naj bi posamezni Vrčci ali pa Vrčci v gotovih okrožjih
prirejali svoje festivale, pri katerih bi naj jim šle na roko federa-
cije. Br. Zaitz se strinja z idejo.

Br. Lisch nato stavi predlog, da se narodni festival SSPZ
Vrčec vrši leta 1940 v Clevelandu. Da ne bodo stroški preveliki,
na bi se gledalo, da skupine iz raznih krajev ne bi bile prevelike.
V tozadnevni odbor naj bi sprejeli bratje Vrhovnik, Zaitz in Ku-
hel, ki imajo že skušnje s priredbo tega značaja, ki se je vršila
v Chicagu. Istočasno naj bi se vršil tudi narodni kegljavski
turnir.

Br. Zaitz opominja, da naj bi se našlo sredstva, da bi se vde-
ležencem plačalo vsaj za vožnjo. Br. Vrhovnik pravi, da bo naj-
bolje, ako se vprašanje stroškov prepusti odboru.

Sledi glasovanje o predlogu br. Lische, ki je soglasno spre-
jet. Za člane pripravljalnega odbora so nominirani in izvoljeni od-
borniki Vrhovnik, Zaitz in Kuhel.

Br. Kuhel izraža mnenje, da naj bi se gledalo, da bi se dohod-
ke porabilo za kritje stroškov, torej vprašanje finance bi ne sme-
la biti poseben problem. Končno je sklenjeno, da se vse podrob-
nosti tako glede financiranja festivala kot tudi glede drugih vpra-
šanj, prepusti tozadnevni odboru.

Na dnevni red pride nato vprašanje literarnih kontestov za
mladinske člane. Br. Vrhovnik bi rad vedel, ako se bo dalo kaj
denarja za literarne konteste v prihodnjem letu. Br. Candon
vprašuje, kakšen je bil rezultat mladinske kampanje v tekočem
letu, in če so se nagrade v blagu izkazale za privlačne.

Br. Vrhovnik odgovarja, da se nagrade v blagu niso izkazale
privlačne in da je bilo tozadevno zelo malo odziva, toda literarni
kontest je sijajen uspel. Nato predlaga, da se za prihodnje leto
dovoli \$100 za nagrade najboljšim prispevateljem v mladinsko
prilogo, ter \$25 za kontest v amaterski fotografiji (snapshot con-
test).

Br. Zaitz je mnenja, da bi bilo morda dobro, če bi enkrat
spremenili presojo prispevkov in bi izbero najboljših spisov pre-
pustili otrokom samim. Br. Grill dvomi, da bi bilo to praktično in
istega mnenja je br. Vrhovnik.

Sledi glasovanje o predlogu za \$100 za literarni kontest, ki
je soglasno sprejet. Na glasovanje gre tudi predlog, da se dovoli
\$25 za kontest v amaterski fotografiji, z dodatkom br. Grilla, da
ako se uvidi primerno, da se namesto tega kontesta razpiše kon-
test v risanju, ki bi bil nekaj novega. Predlog je soglasno sprejet.

Br. Vrhovnik priporoča, da bi se koncem tekočega leta zbra-
lo najboljših prispevke mladinskih članov, ki so bili priobčeni v
Vrčcu, ter se jih izdalo v obliki brošure oziroma male knjige. Naj-
boljše in najprivlačnejše seveda bi bilo, ako bi se tako zbirko dalo
tiskati, ampak vprašanje je, če bi s tem ne bili zvezani preveliki
stroški.

Sledi razprava. Br. Lisch je mnenja, da naj bi se s tem po-
čakalo še eno leto. Br. Candon stavi predlog, da naj bi se slična
knjiga izdala vsako konvencionalno leto in takrat naj se gleda, da bo
oblika lična, pa četudi nekoliko več stane. To se pravi, da se prva
taka knjiga izda leta 1940. Predlog je soglasno sprejet.

Br. Zaitz izjavlja, da so božičnice pri Vrčcih zaželjive ter
predlaga, da se v ta namen vse člane Vrčca oprosti enomesečnega
asesmanta. Sledi razprava, tekem katere se omenja, da nekateri
Vrčci ne prirejajo božičnic. Sklenjeno je, da se v novembru mladi-
nske člane oprosti asesmanta, od posameznih Vrčec pa je od-
visno, kako bodo vsoto porabili, bodisi za božičnico ali z vrnitvijo
asesmanta članom.

Br. Pucelj vprašuje, da li obstoji kaka pot, da bi se Vrčcu št.
11 dalo kako priznanje oziroma nagrado za njegov trud tekem
kampanje. Mladi člani so bili zelo aktivni; pridobili so 40 čla-
nov, in ako se njih dela na kak način ne prizna, bo slabo razpolo-
ženje.

Br. Vrhovnik odgovarja, da je položaj res težak, ampak tre-
ba se je držati pravil, po katerih se je kampanja vodila. Ako bi se
napravila izjema za eno skupino, bi isto lahko zahtevala druga.
Lepe uspehe so pokazali tudi Vrčci v Milwaukee, Indianapolisu in
drugod, vendar deležni niso bili nagrad. Br. Grill govori v istem
smislu. Kampanja je bila tako prirejena, da so tudi društva v
malih naselbinah prišla v poštev, ki bi drugače sploh ne mogla
tekmovali. Gotovo je, da noben načrt kampanje ne more biti tak,
da bi se vse zadovoljilo.

Razprava pride na investicije. Br. Pucelj vprašuje glede bon-
dov, katere se je odpisalo od priznane imovine, oziroma, zakaj je
bil tak odpis potreben. Odgovarjajo in pojasnila dajejo br. Kuhel,
Zaitz in Rus, ki poudarjajo, da je to postalo potrebno v zvezi s
prošnjo, ki jo imamo v Harrisburgu za dobavo poslovnice. Br. Ku-
hel obširno poroča o posvetovanju, ki ga je imel s predstojnikom
zavarovalniškega departamenta države Pennsylvanije. Po njego-
vem nasvetu se je seznanil imovine uredilo v soglasju z zahtevami
departamenta in skoro gotovi smo, da bo prošnji za poslovnicno ugo-
deno. Za slučaj pa, da bi se to ne zgodilo, nam nihče ne brani, da
ne bi bondov, katere se je odpisalo, zopet ne preneslo v listo pri-
znane imovine.

Vtej zadevi se razvije razprava, v katero posežejo vsi odbor-
niki. Dana pojasnila se vzamejo na znanje.

Br. Candon izjavlja, da bo treba nekaj ukreniti glede zem-
ljiških vknjižb v Clevelandu, katere so potekle, ker drugače bodo
še nadalje vknjižene kot nepriznana imovina.

Br. Kuhel opozarja, da je že lani predlagal, da se ta zadeva
uredi, ampak tega se ni odobrilo in vsled tega so bile njegove roke
zavezane. Opozarja obenem, da bi bilo potrebno, da se vse zem-
ljiške vknjižbe amortizira. Predlaga torej, da se to napravi in da

se amortizacija izvrši tako za vse obnovljene kot tudi za vse nove
zemljiške vknjižbe. Predlog je podpiran in sprejet.

Br. Arch v tej zvezi tudi stavi predlog, da br. Kuhel ugotovi
stanje posameznih hipotek ter o tem obvesti lastnike, od katerih
potem odvisi, kaj hočejo napraviti. Predlog je podpiran in spre-
jet.

Ker je ura 5., predsednik Kvartich zaključi sejo.

ČETRTA SEJA

Predsednik Kvartich otvori sejo ob 9. uri zjutraj in navzoče
pozove k redu. Prisotni so vsi člani gl. odbora. Br. Zaitz predlaga,
da se v imenu gl. odbora pošlje zahvalo društvu št. 89 na Syganu,
ki je prejšnji večer pogostilo člane gl. odbora. Predlog je soglas-
no sprejet, nakar se nadaljuje z dnevnim redom.

Dr. Arch vprašuje, da-li je potrebno, da pregleduje prošnje
mladinskih članov, ki niso zdravniško preiskani. Njemu samemu
se zdi, da to nima pomena.

Br. Vrhovnik izjavlja, da tudi odgovori staršev na prošnji za
vstop gl. zdravniku utegnejo dati informacije, iz katerih lahko
pride do zaključka, da-li so predlagani člani zaželjivi za organi-
zacijo ali ne. Isto velja tudi za prestop mladinskih članov v odras-
li oddelek. Sklenjeno je torej, da to ostane kot je bilo do sedaj.

Br. Zaitz pravi, da bi bilo dobro, če bi se priporočalo, da bi se
vršili okrožni sestanki društvenih tajnikov, katere bi eventualno
obiskal eden ali drug član gl. izvrševalnega odbora ter tajnikom
dajal informacije in pojasnila o raznih poslovnih vprašanjih. Na
tak način bi društveni tajniki dobili boljši vpogled v organizacijo
in ustvarjen bi bil direkten kontakt.

Br. Pucelj se z idejo strinja. To bi bila nekakšna šola za dru-
štvene tajnike, ki bi na ta način bolje razumeli naše certifikate
in bi postali uspešnejši agitatorji za Zvezo. Br. Pucelj pravi, da to
bi bilo dobro, ampak tajniki se menjajo in tako bi bila precej truda
takorekoč zastoj. Izda naj se lestvice in s pomočjo istih je vsak
tajnik lahko dober agitator. Br. Kuhel opozarja, da lestvice
so že natisnjene in v rokah jih imajo vsi tajniki.

Br. Candon pravi, da taki tečajji ali predavanja bi morala
biti pogosta, če bi hoteli, da bi bila uspešna. Najboljše bi bilo vse-
kakor, če bi imeli redne "field workerje" ali plačane agitatorje.
Br. Kvartich je mnenja, da društveni tajnik, ki se res zanima za
organizacijo, se že pouči, ako to želi. Br. Pucelj je mnenja, da bi
bilo s takimi sestanki dobro poizkusiti. Pri nas se tajniki v sploš-
nem ne menjajo hitro. Br. Candon ima pomisleke. Mnogi tajniki
niti ne vodijo rekorda bolniške podpore. Moral se je že ponovno
obrniti na gl. urad, da je dobil tozadevne informacije. On ne vidi
uspeha v sestankih.

Br. Zaitz pravi, da to je bila le sugestija. On bi bil bolj za
to, da bi se nastavilo redne organizatorje, ako je to izvedljivo. Br.
Pucelj izjavlja, da se je tem že poizkusilo v Clevelandu, ampak
za denar, ki je bil na razpolago, se zmogne moči ni moglo dobiti.

Br. Vrhovnik izjavlja, da ako bi se nastavilo organizatorje
bi morali spremeniti ves sistem poslovanja in predvsem odpra-
viti pobiranje asesmentov od strani tajnikov. V Clevelandu bi bil
tak sistem brez dvoma izvedljiv, ampak vse odvisi od tajnikov, ako
so pri volji sodelovati.

Br. Lisch izjavlja, da se je o tem v Clevelandu obširno raz-
pravljalo. Napravljen je bil načrt in vršilo se je več sestankov,
ampak končno se je vse izjalovilo. Dokler tajniki vztrajajo na po-
biranju asesmentov, ni mogoče imeti organizatorja, ki bi ves svoj
čas posvetil organizaciji. Organizatorja bi morali toliko plačati,
da bi od tega živel, le potem bi bil načrt izvedljiv. Ni dvoma, da
stojte pred nami poteškoče, ako bomo hoteli tak sistem uveljaviti,
ampak prej ali slej se bomo morali tega vprašanja resno lotiti.

Br. Rus je mnenja, da bi uvedba organizatorjev pomenila, da
bi takorekoč ubili društvene tajnike. Tak sistem bi bil morda tudi
predrag za nas. Br. Kuhel predlaga, da se razprava o tem opusti,
kajti dokler nismo pripravljeni spremeniti sistema poslovanja,
je vse govorjenje brez pomena.

Br. Lisch suggestira, da naj bi se morda poskusilo upeljati
nov sistem le delno, oziroma med angleško poslujočimi društvi in
Vrčci. Temu v prilog govori okolščina, ker imamo v vsaki okolici
le po eno angleško poslujoče društvo. Ali bi ne bila vredno poiz-
kusiti z organizatorjem, ki bi temu poslu posvetil le del svojega
časa?

Br. Kuhel stavi predlog v smislu Zaitzove sugestije. Br. Vrhovnik
pravi, da en tak sestanek ne bi dosti zalegel. Br. Medved
se strinja z izvajanjem br. Lische. Predlog br. Kuhla v smislu
Zaitzove sugestije gre na glasovanje in je sprejet.

Br. Kuhel izjavlja, da finančno stanje bolniškega sklada se
je znatno izboljšalo in torej stavi predlog, da se čakalna doba za
bolniško podporo zniža iz petih dni na tri dni. Br. Candon predlog
podpira in je soglasno sprejet. Nadalje je predlagano in soglas-
no sprejeto, da ta sklep postane polnomočen s 1. oktobrom, 1938.

Sledi razprava glede slučajev članov, ki so bili črtani, ker
niso pravočasno dobili posojil na certifikat. Govorijo odborniki
Kuhel, Vrhovnik, Zaitz in Rus. Dr. Arch stavi predlog, da v vseh
takih slučajih odloča upravni pododsek na podlagi pravil. Pred-
log je sprejet.

Br. Kuhel poroča, da illinoiski zavarovalniški departament
kritizira, ker so certifikati, izdani na podlagi sklepa 9. redne kon-
vencije "non-participating." Država Pennsylvanija tudi želi, da se
o tem nekaj ukrene.

Br. Vrhovnik je mnenja, da se na ugovore lahko odgovori, da
bo to zadevo vzela v pretres prihodnja konvencija. V istem smislu
govori dr. Arch, namreč, da bo glavni odbor priporočal prihodnji
konvenciji, da napravi spremembo v smislu pripravilil zavaroval-
niškega departamenta.

Br. Rus v tej zvezi tudi opozarja, da na podlagi illinoiskega
zakonika tudi naša starostna podpora ni postavna, ker zakon do-
loča, da se nobenemu članu ne more izplačati podpora radi staro-
sti. O tem govori tudi br. Kuhel, ki poroča, da se je tozadevno po-
slalo na državni zavarovalniški departament protest, nakar je bilo
pa do danes še ni podal svojega mnenja.

Br. Vrhovnik pravi, da za slučaj, da bi bila odločitev držav-
nega pravnikova neugodna, ne bo treba storiti drugega kot starostni
sklad prenesti v dobrodelni sklad, nakar se bo podpora izplače-
vala kot v preteklosti.

Br. Kuhel predlaga, da se ustanovi takozvan "contingency
fund." To je zaželjivo iz več razlogov. Med drugim se na ta način
čeno je glavnemu pododseku, da to izvede tako, da ne bo ogroža-
na solventnost.

Razprava pride na vprašanje izplačitve dividende oziroma
opustitve enega asesmanta v smrtninski sklad. Br. Vrhovnik pra-
vi, da bi bil tak korak velike vrednosti s strani oglašanja organi-

(Dalje na 3. str.)

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

DRUŠTVO ŠT. 220

Detroit, Mich. — Naznanajam članom in članicam društva št. 220, da je bilo na seji dne 10. septembra sklenjeno, da se bo do društvene seje od sedaj na-
prej vršile prvo nedeljo v mese-
cu ob 2. uri popoldne. Nadzorni
odbor pa prosim, da pride pol
ure prej, da bo pregledal društ-
vene knjige za tri mesece.
Bratski pozdrav!

Frank Reznisk, tajnik.

DRUŠTVO ŠT. 120

Cleveland, O. — Vse članice društva Složne sestre, katere se želijo pridružiti kegljavskemu klubu, naj pridejo v četrtek 29. septembra v Norwood Bowling Alley na St. Clair Ave. in E. 61. cesti med 7. in 9. uro zvečer. Ne-
katere še ne vejo, da smo usta-
novile kegljavski klub, da se bo-
mo večkrat skupaj shajale v
dolgih zimskih večerih.

Priporočam vam tudi, da se vdeležite prihodnje seje, ki se vrši dne 12. oktobra. Imamo pri-
pravljeno presenečenje za vse
skupaj, povem pa ne, kaj je. Le
pridite pa boste videli. Na svi-
denje 12. oktobra!

Agnes Jerić, tajnica.

DRUŠTVO ŠT. 40

Salida, Colo. — Vse člane dru-
štva št. 40 se prosim, da točno pla-
čajo svoj asesment pred ali do
25. dne vsaki mesec, da mi bo
mogoče pravočasno poslati ases-
ment na glavni urad.

Frank Struna, tajnik.

SAMO ZA NAROD

Cleveland, O. — Prišel je je-
senski čas, kateri nas vabi bolj
na gorko. Kmalu ne bo več v na-
ravi prostora za nas, posebno ne
pod senčnatim drevjem. Gledati
bo treba, kje je sonce in njego-
va toplota. Da se pa izognemo
vsega tega, so nam preskrbele
naša društva in razne federacije
v toplih in gorkih dvoranah raz-
ne veselice, koncerte opere in
obletnice raznih ustanov. Eno iz-
med obletnic bodo praznovala
tudi Skupna društva Slovenska
Svobodomiselnega Podporne Zve-
ze, dne 9. oktobra t. l. In sicer
30-letnico obstoja gori omenje-
ne organizacije. Proslava se vrši
v Slovenskem Narodnem domu
na St. Clair Ave. Program bo
prav zanimiv, in proizvajali ga
bodo člani in članice S. S. P. Z.
Nastopili bodo tudi pevski zbori
Samostojna Zarja in Soc. Zarja,
poleg tega bo tudi par enode-
jank, živa slika, deklamacija, in
pride celo dimnikar iz stare do-
movine, kateri vam bo gotovo kaj
novega povedal, kako se ometa
dimnike in peči.

Ker so take slavnosti redke,
se vas opozarja že sedaj, da ne
pozabite nedelje 9. oktobra. Go-
tovo vam ne bo žal, ker bo vsa-
kovrstnega duševnega užitka. Po
programu se vrši ples za katerega
bo igral Janković orkester. Da
si bodele gotovo zapomnili, kdaj
bo ta proslava, si kupite že se-
daj vstopnico, katera stane v
predprodaji samo 25c, pri bla-
gajni bo pa 35c. Vstopnico lahko
dobite pri članih.

Marsikdo bo rekel: Kdo se bo
vsega vdeleževal; so preslabi ča-
si. Vse to je resnica, ampak mno-
gokrat damo cente brezpotreb-
no, od česar nima koristi nobe-
den ali pa kak posameznik. Tu
vam pa zagotavljam, da bo pra-
vi duševni užitek, in ne samo to,
bode tudi korist članstva v celo-
fiji. Organizacija katera posluje
že trideset let med Slovenci, je
gotovo že marsikaj dobrega sto-
rila za narod. Ako pogledamo v
zgodovino podporne organizaci-
je SSPZ., bomo videli, da je te-
kom 30 let marsikateri družini
bila velika tolažnica. Koliko pod-
pore je izplačala tekem trideset
let, ne samo v boleznih ampak tu-
di v drugih slučajih. Zasluge,
katere ima S. S. P. Zveza, ne mo-
remo preceniti. Vsa leta svojega

(Dalje na 3. str.)

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVljena 1908 INKORPORIRANA 1909
 GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL.
 Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:
 JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
 RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1129 Galewood Dr., Cleveland.
 WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
 ANTON ZAITZ, pomožni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
 MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
 MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleških poslušalcev in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:
 WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O.
 JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa.
 JOHN MAREN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:
 FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
 FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa.
 VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:
 VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
GLAVNI ZDRAVNIK:
 DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

URADNA OBJAVA

Glavni odbor SSPZ je na svoji redni seji dne 1. in 2. septembra, 1938, razpravljal glede določila točke 243 Zvezinih pravil, ki se nanaša na splečevanje bolniške podpore. Zadnja dva stavka določila točke se glasila: "Za prvih pet dni bolezni ali poškodbe se ne plača bolniške podpore. Ako pa finančno stanje (bolniškega) sklada dovoljuje, sme po uvidenosti glavni odbor zaključiti, da se bolniška podpora plačuje po treh dneh prijave bolnim." Z ozirom na moč, ki jo glavnemu odboru daje določila točka pravil, in na podlagi poročila o dobrem finančnem stanju bolniške sklada, je seja glavnega odbora soglasno zaključila, da se čakalna doba pred splečevanjem bolniške podpore ZNIZA IZ PET NA TRI DNE S 1. OKTOBROM, 1938.

Društvene tajnike se torej obvešča, da stopi omenjena sprememba v veljavo dne 1. oktobra, 1938, in velja za vse slučaje bolezni in poškodb, ki so nastale pred 1. oktobrom, pa veljajo sedanje določbe pravil.

Chicago, Illinois, dne 28. septembra, 1938.

MIRKO G. KUHEL,
 Gl. blagajnik in tajnik bolniške podpore.

Zapisnik polletne seje glavnega odbora

(Dalje iz 2. str.)

zacije, in bilo bi zlasti primerno, če bi se članom izplačalo dividendo v letu 30-letnega jubileja. Stavi predlog v tem smislu.

Br. Rus je mnenja, da naj bi se vprašalo aktuarja, da-li je izplačitev priporočljiva ali ne. Br. Vrhovnik dvomi, da bi bilo to umestno. Aktuarji imajo več posla s komercialnimi zavarovalniškimi družbami kot pa z bratskimi organizacijami in so kolikor toliko pristranski.

Na glasovanje gre predlog br. Vrhovnika, da se za mesec december izplača dividendo, oziroma opusti asesment v smrtninski sklad vsem članom, ki imajo certifikate razreda B "participating," t. j. onim, ki so prostovoljno spremenili certifikate in so isti stari nad dve leti. Predlog je soglasno sprejet.

V pretes se vzame sugestijo br. Grilla, da bi organizacija morja našla kako pot, da bi članom nudila izdatnejšo pomoč v bolezni. O tem govori dr. Arch, ki poroča, da se o tem tudi med zdravniki mnogo razpravlja. Obstoje tozadevno razni načerti za kooperativno zdravniško pomoč in za postrežbo v bolnišnicah. Br. Pugel poroča o eksperimentih, ki so jih napravila društva v Milwaukee. O vprašanju ni sprejet nikak definitivni sklep, svetuje pa se vsem, da o tem razmišljajo in poročajo na prihodnjih sejah.

Ker je ura dvanaest, predsednik Kvartich zaključil dopoldansko sejo.

PETA SEJA

Predsednik Kvartich odpravi peto sejo ob 1. uri popoldne in nadaljuje se z dnevnim redom.

Br. Rus predloži članske prošnje, ki so rešene zaporedoma kot sledi:

- Društvo št. 1, br. Jos. Metelko, je jetičen in brez dela; prosi za podporo. Se mu daruje \$10.00.
- Društvo št. 1, prošnja za mladinske člane Joseph, Florence in Fred Plahutnik; se dovoli \$3.00.
- Društvo št. 9, br. Valentin Oraš, prosi za pomoč pri splečevanju asesmenta; se mu dovoli tri mesečne asesmente.
- Društvo št. 11, ses. Margerie Avsec, je bila operirana, v članski oddelki je prestopila šele 1. aprila; se dovoli \$25.00.
- Društvo št. 20, ses. Mary Steiner, je že 4 leta brez dela, rabi pomoč za živež; se dovoli \$10.00.
- Društvo št. 23, družina Antona Novak, je 7 članov v družini; se vsem dovoli asesment za tri mesece.
- Društvo št. 27, ses. Frances Koncar, je bila večkrat operirana, je bolna na raku; se dovoli \$25.00.
- Društvo št. 35, br. Michael Stergar, je brezposeln in prosi za denarno pomoč; se mu dovoli \$5.00.
- Društvo št. 35, br. Frank Nolimal, prosi za sina v mladinskem oddelku, ki je bolan; se dovoli \$5.00.
- Društvo št. 55, br. Matt Petrovčič, ima raka na obrazu, je dobil odpravnino 1. 1934; se mu dovoli \$15.00.
- Društvo št. 89, br. Frank Uršič, prosi za asesment; se mu dovoli tri mesece.
- Društvo št. 142, br. Matt Mlinarič, prosi za asesment; dovoli se mu istega za tri mesece.
- Društvo št. 156, br. Joe Wise, prosi za asesment za družino; se mu dovoli za dva meseca.
- Društvo št. 173, br. Frank Gazvoda, je imel stroške s potovanjem iz Gary, Ind., na glavni urad, ko je prevzel tajništvo pri društvu, kjer je obstajala neka nerednost; se mu dovoli \$5.00.

(Dalje prihodnjič)

Pokojni člani

V Paris, Ill., je preminul dne 16. septembra br. John Levstik. Bolehal je čez pol leta za vodenico in srčno boleznijo. Doma je bil iz Migojnice, Griže pri Celju.

London in Pariz sta se zganila

Nezaslišna samopašnost novega Hitlerjevega stališča je povzročila, da so se celo diplomati v Londonu in Parizu začeli praskati za ušesi. Ker je Hitler po vrhu vsega drugega tudi izjavil, da njemu ni mogoče, da bi podal kako jamstvo celo za meje na tak način okrnjene Češkoslovaške, ako bi Madžari in Poljaki zahtevali svoje manjšine, sta Chamberlain in Daladier dala razumeti, da bosta Anglija in Francija nastopili s orožjem, ako Hitler izvrši svojo grožnjo ter 1. oktobra napade Češkoslovaško. Francija je takoj odredila nadaljnjo mobilizacijo svojih oboroženih sil in s pripravami za vojno je prvič resno začela tudi Anglija.

DRUŠTVO ŠT. 215

Euclid, Ohio. — Člane društva Prijatelj se opozarja, da se gotovo udeležijo prihodnje društvene seje, katera se vrši v nedeljo dne 2. oktobra v Društvenem domu na Recher Ave., ob 9.30 dopoldne.

POKROVNOST

Po mojem skromnem mnenju je že čas, da se člani društva Prijatelj malo zanimajo za društvene seje in se jih bolj redno udeležujejo, kajti zelo je težko društvenim uradnikom zahajati na seje, ko se članstvo tako malo zanima zanje. Kakor je meni znano, stanuje večina naših članov v bližini društvene dvorane in ne vidim nobenega vzroka, zakaj bi člani ne vzeli eno uro vsak mesec in obiskali svoje društvene seje in se informirali, kaj se godi pri njih društvu in organizaciji.

NAZNANILO ČLANSTVU DRUŠTVA ŠT. 142

White Valley, Pa. — Ker je bila na zadnji seji bolj slaba vdeležba, se tem potom sporoča članstvu, da je bil na seji dne 18. septembra sprejet sklep, da vsak enakovreden član plača v društveno blagajno za kritje društvenih stroškov po 50c in sicer za mesec oktober, november in december, člani, ki so zavarovani samo za smrtnino, pa plačajo po 25c za omenjene tri mesece.

RAČUN — STATEMENT S. S. P. Z.

Za mesec—August—For Month 1938

MLADINSKI ODDELEK	
JUVENILE DEPARTMENT	
Vrt. No. — Paid in Vrt. No. — Paid in Vrt. št. — Vplačala Vrt. št. — Vplačala	
1	\$ 10.50
2	7.07
3	8.18
4	1.77
5	34.16
6	5.47
7	5.47
8	2.34
9	20.75
10	8.98
11	19.68
12	5.65
13	5.94
14	2.80
15	4.38
16	4.14
17	1.13
18	1.49
19	1.26
20	.90
21	4.76
22	1.90
23	1.49
24	1.31
25	.18
26	1.52
27	.36
28	3.56
29	.72
30	8.74
31	2.88
32	4.11
33	8.49
34	5.40
35	2.57
36	1.08
37	1.25
38	.54
39	1.93
40	.18
41	5.45
42	.36
43	1.08
44	8.91
45	.54
46	.95
47	1.49
48	.77
49	3.24
50	2.34
51	1.28
52	5.63
53	1.85
54	1.18
55	1.75
56	.18
57	1.00
58	2.56
59	4.45
60	.72
61	3.60
62	.20
63	.90
64	.36
65	1.67
66	4.45
67	.72
68	.36
69	1.86
70	2.34
71	11.60
72	.36
73	.36
74	.28
75	2.57
76	4.57
77	6.36
78	2.70
79	.50
80	54.169
81	2.52
82	2.08
83	.36
84	6.27
85	1.08
86	.77
87	1.26

Na tej seji tudi dobite vstopnice za 30-letnico SSPZ, katero obhajajo Skupna društva z odeskim programom in plesno veselico v nedeljo dne 9. oktobra v Slov. Nar. Domu. Program na odru bo zelo zanimiv in vsak član naše organizacije bi se moral, ako mu okoliščine pripuščajo, te prireditve udeležiti. Ta prireditve se prične ob 4. uri popoldne in zvečer se pa vrši ples, za kate terega igra dobro poznani Frank Yankovic in njegov orkester.

ALI BO NOREC V BERLINU ZAŽGAL SVET?

(Dalje s 1. str.)

nacijskim glavarjem zedinjena glede načina, po katerem naj bi se sudetske pokrajine odklopile od Češke. Ampak Hitlerju je od prejšnjega tedna že tako zrastle greben, da je Chamberlain po prvem sestanku s Hitlerjem odšel v svoj hotel in so se pogajanja med njima nadaljevala pismeno. Le posloviti se je še šel k furerju naslednji dan (v petek), potem pa se je zopet z aeroplanom vrnil v London.

Značilno pri drugem obisku Chamberlaina pri Hitlerju je to, da medtem ko so ljudske množice v Londonu od njegovem odhodu v Nemčijo ogorčeno demonstrirale proti izdajstvu Čehov, pa je bil angleški premijer v Nemčiji od nacijev povsod navdušeno pozdravljen.

Po Chamberlainovem povratku sta bila zopet poklicana v London Daladier in Bonnet in potem je bilo svetu naznanjeno, da Hitler o kakih pogajanjih za prevzetje sudetskih krajev sploh noče slišati, temveč da kratkoročno zahteva, da se Čehi do 1. oktobra iz dotičnih krajev umaknejo, nasprotno pa bo udaril z oboroženo silo. Nadaljnji pogoj Hitlerja je, da morajo Čehi vose vojaške utrdbe, zgradba katerih je veljala Češko ogromne vsote denarja, pustiti nedotaknjene, istotako železnice, radio postaje in sploh ves gospodarski in prometni ustroj. O kaki izmenjavi prebivalstva, ki ga je predlagala Praga, Hitler noče niti slišati, poleg tega pa zahteva, da se v nekaterih dvomljivih okrožjih vrši plebiscit, ki bi odločil njih pripadnost. V tem so vključeni tudi nemški "otoki" sredi čisto češkega prebivalstva.

Nat'l Softball Champion-Ship Box Scores

(Continued from page 4)

UTOPIANS	AB	R	H
Tekavec, lf	3	0	2
Bojack, ss	3	0	0
Karda, 3b	3	2	2
Mesojedec, 2b	3	0	2
Galvic, rf	3	0	0
Benedict, sc	3	1	0
Jerse, p	3	0	0

Streeter, 1b	2	0	0
Manila, cf	2	0	0
Reya, c	2	1	0
J. Jurca, p, 2b	4	0	2
S. Zagar, 1b	4	0	0
M. Batis, lf	4	0	0
C. Koman, 2b, ss	2	1	1
S. Stokel, cf	3	1	2
R. Allberg, rf	1	0	0
Florjancic, rf	1	0	0
W. Schlarb, ss	0	0	0
*F. Lekan	1	0	0
Totals	34	4	7
*Batted for Koman in 9th.			

PROGRESSORS	AB	R	H
Horich, lf	3	0	0
Kvartich, rf	2	0	0
Pletersek, p	1	0	0
Kiel, ss	2	0	0
Yourchez, sc	4	0	0
Trebich, 2b	3	0	0
Kramzer, 1b	2	0	0
Pawlo, c	3	0	0
Zupancic, 3b	3	0	0
Zorman, cf	3	0	0
Utopians	0	1	1
Progressors	0	0	0

SPARTANS	AB	R	H
L. Batis, 3b, c	4	0	1
J. Lunder, c, 3b	3	1	0
F. Jurca, 2b	3	1	0
F. Hocevar, sc	4	2	2
S. Zagar, 1b	4	0	0
J. Jurca, 2b	3	0	3
M. Batis, lf	2	0	0
C. Koman, ss	3	0	0
S. Stokel, cf, p	3	0	2
A. Bolka, rf	3	0	1
Totals	32	4	10

CHALLENGERS	AB	R	H
W. Yereb, p	3	2	1
S. Christy, rf	3	1	0
J. Yauch, 2b	2	0	0
A. Cornell, lf	2	1	1
J. Zampar, 3b	2	0	1
J. Yereb, sc	3	0	0
L. Horvat, 1b	3	0	1
V. Peternal, ss	2	0	1
Zampar, cf	2	0	0
F. Sirca, c	2	1	0
Totals	24	5	5

Senior semi-finals	AB	R	H
UTOPIANS	3	2	1
Tekavec, lf	3	2	1
Jerse, ss	3	1	1
Karda, 3b	3	0	0
Bojack, cf	3	0	0
Galvic, rf	3	0	0
Benedict, p	2	0	0
Benedict, sc	3	0	0
Streeter, 1b	3	1	1
Mesojedec, 2b	3	1	2
Reya, c	2	0	0
Totals	24	5	5

HOOSIER PALS	AB	R	H
Turk, ss	2	0	0
Pesut, c	3	0	0
Coffin, p	2	0	0
Tudor, 1b	3	0	0
Madley, 2b	2	0	0
Stonish, 3b	3	0	0
Fon, cf	3	0	0
Cesnik, lf	3	0	0
Krefel, rf	2	0	0
Lovisek, sc	2	0	0
Utopians	0	0	2
Hoosier Pals	0	0	1
Totals	20	0	2

SENIOR CHAMPION	AB	R	H
SPARTANS	4	0	1
L. Batis, c	4	0	1

WILLIAM RUS,	gl. tajnik-Sup. Sec'y
M. G. KUHEL,	M. G. KUHEL,
1.26	gl. blag.-Sup. Treas.

VLOGE

v tej posojilnici zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebne in društvene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co
 6235 St. Clair Avenue HEND. 5670

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE
 v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike; POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah; OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrtega srca naznanjamo sorodnikom, znanec in prijateljem tužno vest da je preminul naš ljubljen stric

John Levstik

Bolehal je čez pol leta za vodenico in srčno boleznijo. Umrl je dne 16. septembra, 1938. Rojen je bil v Migojnicah, Griže pri Celju v Jugoslaviji dne 15. decembra, 1878, in ob času smrti je bil star 59 let in 9 mesecev. Bil je član SSPZ št. 191 in dveh drugih organizacij.

Da je bil zelo priljubljen, je pokazal njegov pogreb in obilo cvetličnih šopkov in vencov.

Najlepša hvala prijateljem, ki so nam stali na strani ob uri žalosti in sicer Mr. in Mrs. Frank Kern in Mr. in Mrs. Bartol Oblak kakor tudi Mr. Igantz Verbich.

Srčna hvala tudi vsem tistim, ki ste darovali krasne vence in cvetlice: Mr. in Mrs. John Plahter in Mr. in Mrs. Joe Kern iz Detroita, Mich., Mr. in Mrs. Ignatz Kukman in Mr. in Mrs. Jacob Tereck Jr., iz Chicage in Mr. in Mrs. Jacob Tereck Sr., Mr. in Mrs. John Ovca in Mrs. Anna Gričar iz Nokomis, Ill., Mr. in Mrs. Harry Houston, Mr. in Mrs. Frank Kern, Frank Bregar and Family, Mr. Andy Bozovichar, Math Gaishek and Family, Tiffin Family, James Oblak, The Mestek Family, Mr. John Gill, Mr. Chas Saiter, Mr. in Mrs. Chas. Brown, Mr. in Mrs. Frank Makuc, Andy in Mary Konchar, Mr. in Mrs. Frank Kramer, Edgar Co. Coal Co., Local Union No. 930, SSPZ št. 191, New York Sick and Death Benefit Fund, kakor tudi prijateljem Virgil, Charley, Mike, Sam, Carl, in Abe, ki so skupaj darovali krasni šopek. Najlepša hvala tudi vsem članom in članicam, prijateljem in znanecem, ki ste se udeležili pogreba, istotako tudi srčna hvala vsem društvenim uradnikom za njih pomoč in izvršeno poslugo v uri žalosti. Hvala tudi vsem, ki ste prišli iz Nokomisa in Chicage na pogreb. Se enkrat najlepša hvala vsem skupaj in za vse.

Tebi dragi stric, ki si nam bil tako dober v življenju, pa želimo: Počivaj v miru in naj Ti bo lahka ameriška zemlja!

William in Tony Levstik Fortuna in Valentine in Elizabeth Fortuna.

Paris, Illinois, dne 28. septembra, 1938.

DO YOU KNOW THAT -
SSPZ HAS SIX MODERN PLANS OF LIFE INSURANCE?

PROGRESS

"NAPREDEK"

Fraternalism in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

» FROM THE DIRECTOR'S DESK «

8 1/2% DIVIDEND DECLARED

It has come at last... The most important decision in many years... The Supreme Board, meeting in its semi-annual session at Bridgeville, Pa., just prior to the Labor Day week-end festivities, DECLARED THE PAYMENT OF ONE MONTH'S MORTUARY ASSESSMENT TO ALL MEMBERS, WHO ARE HOLDERS OF PARTICIPATING CERTIFICATES IN FORCE TWO OR MORE YEARS. This payment is the equivalent of a dividend of 8 1/2% of the total annual mortuary assessments and shall be paid by the Society in DECEMBER.

M. Vrhovnik

In adopting this ruling, the SSPZ, automatically, becomes the FIRST Slovene fraternal benefit society in this country to pay a dividend on mortuary benefit certificates. It might well be taken as a renewed DECLARATION OF INDEPENDENCE and, without a doubt, another way of expressing proof that our SOLVENCY of approximately 118% is just as sound as the dollars it represents. Although, our first dividend to adult members amounts to 8 1/2%, our second, if business conditions improve, might easily be double or triple that percentage. We are hopeful that better news awaits us in 1939.

FIVE DAYS NOW THREE DAYS

Another decision of the Board, approved and adopted at the same meeting, might also be classed as a dividend. This one, however, reflects the healthy state of the Sick Benefit Fund and shall benefit the unfortunate sick... Explaining the ruling briefly—Heretofore, the Society commenced payment of sick benefits after the 5th day of sickness, but from October 1, 1938, when this rule becomes effective, payment shall begin after the 3rd day.

NEW MEMBERS AND REINSTATEMENTS

Perhaps, you have noticed that this has been an unusually slow year for enrolling new members. Particularly is this true of the Adult Department in which the smallest increase in several years has been recorded. No doubt the economic condition of the country is largely responsible for this obvious decrease, but some of it, too, can be attributed to a lapse in activity among the members, themselves.

Credit for the largest recent gain in membership goes to the HOOSIER PALS of Indianapolis... Eleven members being admitted in July and August. In each case, brother Thomas Naumsek, former President of the PALS, was the proposing member. This gain places them in a commanding lead to cop the \$25.00 prize the Society offers to the lodge enrolling the highest number of new members (minimum of ten to be eligible) in each quarterly period of 1938. So far, there have been no winners, but unless the HOOSIER PALS do a "backslide," it appears very likely they will be awarded the first \$25.00 membership prize of the year. A similar prize is offered for the October-November-December quarter...

You are reminded that this is the Society's 30th ANNIVERSARY and that no other conclusion, except a LARGE MEMBERSHIP INCREASE, would fittingly bring to a close a year filled to the brim with successful activities. If you can't enroll new members, then devote some of your time in helping to REINSTATE members who have been lapsed during the past three or four months, for it is equally important that we hold our ground. Let's join hands in winning back the few we have lost in 1938... FOREST CITY'S VRTEC has taken the lead in this respect. September's monthly report shows every member lapsed from as far back as June in goodstanding once more. CONGRATULATIONS to ANGY PEVC, whose work made this possible. BOOST THE SOCIETY'S MEMBERSHIP BY CAMPAIGNING FOR NEW AND RE-INSTATING THE LAPSED MEMBERS as we ring out the 30th ANNIVERSARY of the S. S. P. Z.

Victorians' Fall Dance October 15

CHICAGO, Ill. — The event that now has all the active members of the Victorians a-titter and a-titter is the all-important Fall Dance. It's been a custom with us to put our best foot forward sometime during the year, and this year we're putting our all into the Fall Dance to be held on Saturday, October 15, at the Marshall Square Ballroom, 3115 West Cermak Road.

Almost since the first years of our existence as Victorians we've had some type of affair for our anniversary month—October—not only as a means of satisfying that urge in all of us to celebrate an occasion, but to get together with our friends, and fellow-members of our neighboring lodges.

While the committee can do a great deal toward the success of a function, the cooperation of the rest of the members is equally, if not more, important. What say we come out one hundred percent and enjoy an evening of dancing to the smooth strains of the Omers Club orchestra! Re-

freshments, always necessary to satisfy the hungry and thirsty, will be on hand, and promise to "hit the spot." I'll be disappointed if I don't have to push my way through the crowds to get around on the 15th.

It looks like there are good plans in the wind for those who are bowling-minded. The details will all be presented at the meeting October 6, and incidentally, the meeting will be followed with a social. Do come, out, please.

Joan

BALKAN'S FLASH

Milwaukee, Wis. — All Balkanite bowlers are herewith urged to attend the opening bowling meet which has been scheduled and arranged for to take place at Studio Alleys, 910 W. National Ave., on Sunday afternoon, Oct. 2nd, 1938, starting 2 p. m. sharp.

It was also decided that all participants meet every second Sunday, thereafter.

John Maren

HOOSIER PALS

INDIANAPOLIS, Ind.—Well I'm back again with "more dirt from new diggings." And I'm here to give it to you just as I got it. But before I start, I want to tell you about the Hoosier Pals and their bowling teams. Yes, we are bowling, with four full teams being represented. A team is bowling in an organized league. This team is comprised of Louis Lovisek, John Pesut, Victor Kreffel, Henry Fon, and Frank Berkopes, a newcomer who will be a member next month. An inter-lodge league was formed with the four teams just mentioned. We know that the boys are trying hard as their one aim is to bring home the championship from Cleveland. Some good games recently bowled by Hoosier Pals are Joe Turk 654, Vic Kreffel 596, Rudy Cesnik 546 and Henry Fon 519.

The match game of the year will be the single men against the "ball and chain" group. Who will win? "We will!" says each team. Well, I'm waiting to see.

Don't forget our next meeting is being held the first Monday in October. Come and get acquainted with the players on your favorite team.

Now for the dirt. It finally reached my ears and I am forced by certain principles to let you in on it. It concerns our own "Heinee" Fon who holds the title here in Indianapolis as the "ladies man." Imagine him holding back secrets of a dark-eyed brunette who hails from Cleveland, Mary Jereb, I am told. Can you beat that and me pondering why he was so quiet while returning home.

I wonder if Miss Cricket of the Utopians will ever answer that letter she received two weeks ago. That well known song "Slap That Bass" made quite a hit with certain members of the "Pals." For one, our secretary Zora Semenick. It didn't take her long to learn that song. "Hither" Madley says that if Albina of Cleveland doesn't send that picture soon he won't have anything to do with her as a friend. Won't some "Good Samaritan" induce "Al" be more lenient and allow this Hoosier to see himself portrayed as a softball player. Yes, Adolph, I'd like to laugh too.

What's this I hear about it raining milk bottles in Bridgeville Fuller Brush man? "Skeeter" how did it feel to be babied by your pal Hitler on Saturday nite in Bridgeville at the age of 25.

Rudy Cesnik just barely made it in the bus, and he was going to drive us home to Indianapolis. I'd like to see that.

Our own Dot Semenick enjoyed her story too. But going home she got awful hoarse too. What was wrong?

Anna Turk was awful blue coming home wonder if she left anyone behind. Any letter yet, Ann?

To see Oscar "Boss" Ivancic in the tottering state of inebriation reminds me of an old model T Ford in need of water. Wonder how come he cut his few whiskers off as soon as he came home. The girls must have told him to.

Two Indianapolis girls who are inseparable did a "believe it or not" while in Bridgeville. Really Alma, where were you and Dorothy P. I only saw you twice—once while getting off the bus and the other time while boarding it. Funny world, isn't it?

Bro. Joe Peschat on the sick is getting along fine after his operation.

As I See It

THE TRAGEDY OF WAR

Pete Elish

As these very words are written, all Europe and the world is in jitters over the ominous war clouds hovering above Europe, and maybe before this letter is printed real war might be an actuality. For nearly two years, from Spain comes a daily chronicle of the process of modern warfare, and its ability of slaying people wholesale. Over a half million fatalities, more than the total of our Civil War's are recorded and the end of the war is far from sight. Far-away China is a battle ground of the yellow races for the spoils of the East. There isn't any attempt to enumerate their growing list of casualties. And now Hitler might precipitate a new universal war.

H. G. Wells, the eminent British scholar, predicted a few years ago that by 1939 the whole world would be in war, and that the war would be so intense and thorough that after it would be over, our so-called western civilization would perish. It is his prediction that barbarism with local war lords or "bosses" controlling certain sections and ruling by their might, would be the order of the day.

Whether we agree with Mr. Wells or not, another world war would be disastrous to the winner and loser alike. Modern warfare doesn't only strike the combatants but the non-combatants as well—the women and children, the farmer and the worker, the old and the infirm—they all would suffer. The towns, the cities, and the countryside in a modern war are as much the battleground as the front line trenches. As practiced, present warfare is streamlined to include everyone.

The tragedy of war is the tragedy of seeing young men barely out of their teens or in their teens taken away from the class-rooms or the shops and marched out to learn the art of slaughter. Young men tender in age and soul who want the beauty of life not the mire, who want to live not to die. Young men who desire peace and beauty, and the desire to earn an honest living, yes, these very young men are ordered to shoot to kill, to pierce bayonets through other tender bodies, to destroy or be destroyed. And all of this to appease the greed of insanelly ambitious men.

Post-war Europe and the world is a sorrowful mess, as it is with economic insecurity, denial of liberty, and unemployment and poverty rampant without passing the sins of the fathers to the children.

LODGE 40

SALIDA, Colo. — I am asking each and every member of lodge 40 to pay their dues on or before the 25th of each month so that I can mail it on.

Frank Struna, Sec'y

Ah! Tell me the Vrtec members from Indianapolis aren't popular. To see them buying stamps and mailing letters one would think there is somebody. Last seen buying stamps was Frankie Mivec. Has he forsaken his one and only who is a member of that Flash, Bang, Slam quartet?

See you asoon again.

A member

CHALLENGER BITS

To Hold Fall Dance

At the last regular meeting of the Challenger lodge, the lodge endorsed unanimously a plan to hold a dance in October, thereby the Challengers again are entering social activities. Watch this column for future information.

Thanks Progressors!

For holding the perfect meet of the SSPZ and making it possible for everyone to enjoy the three-day event. Only cooperation as exemplified by the Progressors members made this possible. And the Hoosier Pals, attending their first meet were able to get first hand information as how to run a meet successfully.

Bond of Friendship

Many Challengers are contemplating of attending the Inter-Lodge Dance on Oct. 9, to be held in Cleveland. Thus further strengthening the bond of friendship that has existed between the Cleveland Lodges and the Challengers. Rarely, do any of these lodges hold an affair that is not attended by members of these respective lodges.

Strabane to Be Paved

Extensive street pavements in Strabane will jeopardize traffic for several months in that town, but after it is all over, it will make that little pleasant town a great deal more pleasant.

Attend Meeting

This is a reminder to a few of the members that promised to attend the regular monthly meeting of the Challenger Lodge. The meeting is held the first Sunday of the month at 11 a. m. sharp. Meetings are held at the SNPJ Hall, Strabane, Pa.

Observer

UNITED LODGES REHEARSAL

Cleveland, O. — All those who have any part in the stage program of the United Lodges to be given Sunday, October 9, are requested to be present for the final rehearsal Wednesday, October 5, at 8 p. m. on the stage of the Slovene National Home, St. Clair Ave. — John J. Kikol, Secretary.

ANNIVERSARY DANCE OF EVELETH LODGE

EVELETH, Minn. — The SSPZ lodge No. 117 of Eveleth, Minnesota is sponsoring a 25th Anniversary Dance on October 22, 1938, at the Slovene Hall at Eveleth. Music will be furnished by the Slovene Merry-makers. Everyone is welcome, especially you out-of-towners. BE THERE, a good time is assured!

Bill Bazil

Know Any Other Address?

He: "How's your companionate marriage coming on?" Him: "Not so good. I lost my wife's address." —Mercury.

KINGSTERS DANCE OCTOBER 16

White Valley — Reminding you of the big time that is being held at the White Valley hall on October 16, 1938, by the Kingsters. There will be a grand time in store for all. Martin Cero will furnish the music for young and old. All neighboring lodges are invited to attend, including Bridgeville, Strabane, Sygan, Claridge, Center and Ambridge. So keep Oct. 16th open. We'll be looking for you.

Josephine Barber Vrtec 103

OFFICIAL NOTICE

At the meeting of the Supreme Board, held on September 1 and 2, 1938, the provisions of Section 243 of our By-Laws were discussed, pertaining to the sick benefit payments. The last two sentences of said Section read as follows: "No sick benefit shall be paid for the first five (5) days of any sickness, or injury. Should the financial conditions of the sick benefit fund permit, the Supreme Board may decide that the sick benefit shall commence on the fourth (4) day after the report of sickness."

In view of the power given the Supreme Board by said Section of the By-Laws and considering the excellent financial condition of the sick benefit fund the Supreme Board unanimously decided that the waiting period before the payment of sick benefit shall be decreased from five to three days BEGINNING OCTOBER 1, 1938.

Lodge Secretaries are therefore notified that the aforesaid change will go into effect on October 1, 1938, and it will pertain to all cases of sickness or injury arising on or after October 1, 1938. The present provisions of the By-Laws apply to all the cases arising prior to October 1st.

Chicago, Illinois, September 28, 1938.

MIRKO G. KUHEL,

Sup. Treasurer and Sec'y of Sick Benefits

BITS OF NEWS

WHITE VALLEY, Pa. — Folks, Shorty's back again and this time to tell you what a swell time we all had on August 27. Our two, one-act comedies went over with a bang, and the movies that were shown by Bro. M. Vrhovnik certainly brought a great applause from the audience. We only wished for more. Dancing then took place about 8:30. Never before were we more surprised as we were when we saw the Vrtec members from Sygan and Bridgeville show up. A lot of credit goes to Helen Previc and Julia Kosmach for showing them a good time. I think Ernie Kvartich is to be thanked for bringing them out here.

Say, you Ambridge boys where were you? A certain lass was looking for "Slugs." Another disappointment we got was not seeing Mr. Kvartich and a John from Strabane, who everyone was looking for.

The time was short and it wasn't long until they had to leave and what a sad parting it was. With the last good-byes and "I'll see you in Presto," good old Ernie starts off with his happy bunch.

We thank all those who helped and worked hard to make this affair a big success especially Helen Previc, who had furnished the stage settings, besides acting in both comedies. Helen and Theresa Kastelic, Josephine Barber, Julia Kosmach and John Previc did very well in their acting. Valentina Previc of the Evening Stars played her part, even though she had less than a week to learn it in. Sister Previc took part in the play, after another member had backed out the last minute.

Behind the refreshment stand we had some very fine workers. Mrs. F. Primozic, Mary Lavrick and Stanley Previc. Mr. Previc worked very hard in selling tickets. Behind the bar (ahem) we had a very handsome gentleman, Michael Kostelic. The others are also to be thanked.

What part did Shorty have in the program? Well we won't say if he had a part or not but Shorty had one swell time with Sygan and Bridgeville, and yes, even Michael Vrhovnik. Shorty always has a good time, unless there are great disappointments.

Sunday, the second day of the meet a few Kingster girls had motored to Presto Park. They seemed to have met up with quite a number of people. Can you picture Josephine Barber going Nany. I don't blame you, Joe. "Slugs" did look handsome.

Frankie Mivec of Indianapolis met up with his dancing teacher from White Valley. He was to get his first lesson that evening, but he got cold feet. Say, what's this we hear about our dear little brunette and Johnny? There isn't another brunette, is there Johnny? You better say no. What happened to Julia Kosmach and Frank Doliner? Where they lost? No. Well then where were they? They were looking for a couple of Kingsters. Oh yeah! Who is the Kingster that is interesting Tony Zaverl? What did Helen and "Ham" Sirca have so much to talk about? Were they talking about Johnny? Let's ask her. Did the Kastelic sisters have a good time? I should say so. They were always surrounded by a group of very handsome men. That evening went like nothing, before you knew it, it was time to say good-night or shall we say good-morning. How they dreaded the idea of leaving, but all good things must come to an end. So a wonderful time had ended.

Sunday, September 11, the Evening Stars celebrated their 9th anniversary by having a dance at Glunt's Grove. This also was a success. Visitors from Bridgeville, Strabane and Washington were welcomed. Ernie and his gang were having a wonderful time, "Ham" and John Pellen enjoying themselves by being bartenders. John Ahacic met his dear friend, Helen. They had lots to talk about. Mary Pellen was befriended by Helen Previc, Julia Kosmach and Josephine Barber. Julia Kosmach was disappointed in Sygan and did Ernie hear about it! Would you believe it, Helen and Theresa Kastelic had to

Nat'l Softball Champion-Ship Box Scores

TEKAVEC	AB	R	H
Tokavec, If	4	2	2
Bojack, p	4	2	1
Karda, 3b	4	2	1
Mesojedec, 1b	4	2	1
Galvic, cf	4	1	2
Jerse, 1b, ss	4	1	2
Bohinc, sc	4	0	0
Tekavic, rf			
Vadnal, rf	3	1	0
Manilla, cf, ss	4	1	3
Reya, c	3	0	1

CHALLENGERS	AB	R	H
W. Yereb, If	3	0	0
Horvat, 3b	1	1	0
J. Yereb, sc	2	0	0
Zampan, ss	2	0	0
Serca, c	3	0	0
Le Nassi, p	3	0	0
Bozonas, cf	3	0	0
Pelan, 2b	3	0	0
Elish, 1b	2	0	0
Zupancic, rf	2	0	0
Utopians	3 0 2 0 4 2	12	13
Challengers	0 0 1 0 0 0	1	2

SPARTANS	AB	R	H
L. Batis, c	4	2	1
J. Lunder, 3b	5	1	3
F. Spehek, p	4	1	1
F. Hovevar, sc	4	2	3
J. Jurca, p, 2b	3	2	3
S. Zagar, 1b	4	0	2
M. Batis, If	3	1	1
C. Koman, ss	3	0	1
J. Stokel, rf	2	0	0
A. Bolka, cf	0	0	0
V. Pink, If	1	0	0
R. Allberg, cf	1	0	0
F. Lekan, rf	1	1	1
Totals	35	10	16

PIRATES	AB	R	H
J. Shubil, 3b	2	0	0
P. Malone, 1b	3	0	0
F. Shubil, p	2	0	0
L. Perbezar, If	2	0	0
C. Kowalski, ss	2	0	0
A. Perbezar, c	2	0	0
R. Vajentic, 2b	1	0	0
J. Kuzlik, rf	2	0	0
A. Lauric, sc	2	0	0
J. Perbezar, cf	1	0	0
Totals	19	0	0

Pirates.....0 0 0 0 0 0—0 0 2
Spartans.....5 0 1 0 3 1 x—10 16 0

Errors: Pirates 2 — Spartans: None. Two base hits:Lunder, Spehek, Hovevar, 2, Jurca, Koman. Home runs: M. Batis and Lekan. Bases on balls: Off Spehek, none; off Jurca, 3; off Shubil, 4. Struck out: by Spehek, 9; by Jurca, 6; by Shubil, 6.

Continued on page 3

Victorians

CHICAGO, Ill. — We have a sick member, sister Augusta Di Cenzo. As you all know it is nice to have a chat when one is sick. Augusta's address is 2121 W. Jackson Blvd. So please go and visit her.

Oh yes! Don't forget our Fall Dance Oct. 15 at the beautiful Marshall square ballroom, at 3115 W. Cermak road.

Our recording secretary is vacationing in the Sunflower state and Josephine Shum said it sure seems good to be on a vacation, visiting school mates, friends, and her parents. She spent a month in Franklin, Kansas. Josephine, thanks for that beautiful card you sent me.

Now bowling again is in season. So brothers and sisters please attend the meeting Oct. 6, as bowling will be one of the subjects. Brother Rosol has a lot of good news for us. So please attend this meeting. Social after business is over. We'll be looking for you.

Don't forget to visit our sick member sister Augusta DiCenzo.

Fraternally yours,
Mary E. Novak, Sec'y-Treas.
leave early. The nite ended happily and so homeward bound we went. Shorty